

N A C R T

Na temelju članka 4. stavka 1. Zakona o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, policije, civilne zaštite te državnih službenika i namještenika u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu (Narodne novine, broj 33/02 i 92/10), na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, uz prethodnu suglasnost Predsjednika Republike Hrvatske, Hrvatski sabor na sjednici _____ 2012. donio je

O D L U K U

O SUDJELOVANJU PRIPADNIKA ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U MIROVNOJ OPERACIJI U AFGANISTANU (ISAF)

I.

U mirovnu operaciju u Afganistanu (ISAF), uz mogućnost rotacije, upućuje se u 2013. godini:

- od 1. siječnja 2013. do 30. travnja 2013. do 300 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske

- od 1. svibnja 2013. do 31. prosinca 2013. do 250 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske.

II.

Obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da dva puta godišnje izvijestiti Hrvatski sabor o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji iz točke I. ove Odluke.

III.

Ova Odluka stupa na snagu danom objave u Narodnim novinama.

HRVATSKI SABOR

**Predsjednik Hrvatskoga sabora
Boris Šprem, v. r.**

O B R A Z L O Ž E N J E

U točki I. utvrđuje se da Hrvatski sabor donosi Odluku o upućivanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnu operaciju ISAF u Afganistanu. Ustavna osnova za donošenje ove Odluke je članak 7. stavak 5. Ustava Republike Hrvatske koji propisuje da Oružane snage Republike Hrvatske mogu prijeći njezine granice na temelju odluke Hrvatskoga sabora, koju predlaže Vlada Republike Hrvatske uz prethodnu suglasnost Predsjednika Republike Hrvatske. Odredba članka 4. stavka 1. Zakona o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, policije, civilne zaštite te državnih službenika i namještenika u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu (Narodne novine, broj 33/02 i 92/10) stavlja u nadležnost Hrvatskoga sabora odlučivanje o izlasku ili djelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske izvan granica Republike Hrvatske. U mirovnu operaciju u Afganistanu (ISAF), uz mogućnost rotacije, moguće je uputiti u 2013. godini od 1. siječnja 2013. do 30. travnja 2013. do 300 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske te od 1. svibnja 2013. do 31. prosinca 2013. do 250 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske.

U točki II. Obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da dva puta godišnje izvijestiti Hrvatski sabor o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji u Afganistanu (ISAF).

U točki III. utvrđuje se dan stupanja na snagu Odluke Hrvatskoga sabora.

NACRT PRIJEDLOGA ODLUKE O SUDJELOVANJU PRIPADNIKA ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U MIROVNOJ OPERACIJI U AFGANISTANU (ISAF)

I. USTAVNA OSNOVA

Na temelju članka 7. stavka 5. Ustava Republike Hrvatske pokreće se postupak za donošenje Odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji u Afganistanu (ISAF) – u daljnjem tekstu: Odluka.

II. OCJENA DOSADAŠNJEG STANJA

Mirovna operacija u Afganistanu *International Security Assistance Force* (u daljnjem tekstu ISAF) je međunarodna operacija pod vodstvom NATO-a, pokrenuta 2001. godine kao dio sveobuhvatnih napora međunarodne zajednice za stabilizaciju Afganistana. Mirovna operacija ISAF temelji se na Bonnskom sporazumu od 25. prosinca 2001., u skladu s kojim je uz pomoć međunarodne zajednice uspostavljena prijelazna uprava nad zemljom i zacrtana post-talibanska budućnost Afganistana. Operacija je odobrena Rezolucijom Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1386 iz 2001. godine. Zadaće operacije ISAF uključuju pomoć Vladi Afganistana u osiguranju i održavanju sigurnosnog okružja, razvoju nacionalnih sigurnosnih struktura potporom u obuci i izobrazbi sigurnosnih snaga Afganistana, obnovi zemlje i uspostavi demokratskih struktura te proširenju utjecaja središnje vlasti na područje čitavog Afganistana. Operacija ISAF tijekom cjelokupnog dosadašnjeg razdoblja provedbe bila je ključni operacijski prioritet Saveza.

NATO je preuzeo zapovijedanje i koordinaciju ISAF-a 11. kolovoza 2003., kao prve takve mirovne operacije izvan svog tradicionalnog euro-atlantskog područja. U operaciji trenutno participira 50 zemalja (pored članica NATO-a (28) sudjeluju i zemlje partneri (22)) s približno 130 000 pripadnika.

Sukladno Konceptu (*CONOPS/Concept of Operations*) operacije i Planu operacije (OPLAN) ISAF, operacija je zamišljena u 5 glavnih faza i to: faza 1. - Procjena stanja i priprema, faza 2. - Geografsko širenje na cijelu državu, faza 3. - Stabilizacija, faza 4. - Tranzicija i faza 5. - Povlačenje iz Afganistana.

Na NATO summitu u Lisabonu u studenome 2010. godine donijeta je odluka o prelasku u četvrtu fazu operacije (Tranzicija) u kojoj afganistanske institucije trebaju postupno, kroz četiri podfaze (tranše) preuzimati odgovornost za sigurnosna pitanja. Također, u svrhu demonstriranja dugoročne predanosti saveznika Afganistanu, kroz pomoć u uspostavi održive sigurnosti i stabilnosti u toj zemlji, na summitu u Lisabonu između NATO-a i Islamske Republike Afganistana potpisana je i zajednička deklaracija o održivom partnerstvu (*NATO-Afghanistan Enduring Partnership Declaration*).

Prva tranša tranzicije započela je u srpnju 2011. godine, druga je objavljena 27. studenog 2011., a treća 13. svibnja 2012. Navedeno označava da se uskoro može očekivati kako će pokrajine i distrikti u kojima su provedeni procesi tranzicije odgovornosti za sigurnost na ANSF (Afghan National Security Forces) obuhvaćati oko 75% stanovništva. Početak tranzicije u četvrtoj tranši odnosno na preostalim teritorijima očekuje se sredinom 2013. godine.

Tijekom summita u Chicagu u svibnju 2012. godine, potvrđena je saveznička strategija dogovorena na summitu u Lisabonu prema kojoj će se mirovna operacija ISAF okončati do kraja 2014. godine. Istovremeno saveznici su iskazali svoju predanost sigurnosti i stabilnosti Afganistana i nakon 2014. godine te završetka procesa Tranzicije. U tom kontekstu donesen je NATO-ov Strateški plan za Afganistan (NSPA) kao dokument koji predstavlja novu sveobuhvatnu političko-vojnu viziju uloge NATO-a u Afganistanu. Dokument predstavlja polazni strateški okvir za deklaraciju sa summita u Chicagu o viziji angažmana NATO-a u Afganistanu nakon 2014. godine te predstavlja i političku podlogu za izradu koncepta nove operacije NATO-a u Afganistanu nakon 2014. godine.

U pogledu spremnosti ANSF-a kao ključnog elementa uspjeha savezničke strategije očekuje se kako bi ANSF mogao preuzeti vodeću sigurnosnu ulogu na cijelom području zemlje sredinom 2013. godine. Istovremeno, predviđa se kako bi do kraja 2014. godine, kroz implementaciju četvrte tranše, afganistanske snage preuzele i potpunu odgovornost za sigurnost, čime bi se ispunila operacija ISAF-a i omogućio početak nove NATO-ove uloge u Afganistanu. Osnovni preduvjet za uspješno okončanje angažmana NATO-a jest izgradnja i trajna održivost funkcionalnih afganistanskih snaga sigurnosti.

U pogledu osposobljavanja ANSF-a, ostvareni su značajni pomaci u njihovoj brojčanoj popuni, profesionalizaciji i učinkovitosti. Povećana je sposobnost ANSF-a u vođenju operativnih djelovanja na cijelom području Afganistana uz sve manje izraženu potporu ISAF-a. Postignuti su i značajni pomaci u institucionalnim sposobnostima ANSF-a poput sposobnosti vođenja i osposobljenosti instruktora te na području pismenosti i razine opremljenosti ANSF-a.

U pogledu sigurnosne situacije 2012. godine bilježi se napredak i smanjeni broj sigurnosnih incidenata i napada u odnosu na protekla razdoblja. Protupobunjeničke operacije polučile su pozitivne rezultate, a intenzivni naporu uloženi u obuku i opremanje ANSF-a rezultirali su podizanjem ukupnih operativnih sposobnosti i njihovim uključivanjem u protupobunjeničke operacije kao sudjelujućih ili provedbenih snaga. Intenzitet aktivnosti pobunjeničkih snaga ostaje u izravnoj korelaciji s vremenskim uvjetima i godišnjim dobima pri čemu pobunjenici izbjegavaju izravne konfrontacije i napade. Pobunjenici i dalje nastavljaju s asimetričnim napadima na meke mete, posebice u zahvatu glavnih prometnih komunikacija, urbanih središta i u blizini baza afganistanske vojske i policije. Premda takvi napadi privlače medijsku pozornost, s vojnog gledišta može ih se ocijeniti kao napade vrlo ograničenog učinka ili neučinkovite. Također, jedan od glavnih ciljeva pobunjeničkog djelovanja je i izazivanje nepovjerenja u državne institucije, s naglaskom na izazivanje nepovjerenja u vojsku i policiju, prema kojima se posebno djeluje kroz infiltracije i financiranje prebjega, što ima medijskog odjeka ali u cjelini ne utječe značajno na razvoj afganistanskih sposobnosti.

U predstojećem razdoblju kroz postupnu implementaciju tranzicijske faze (do kraja 2014. godine), operacija ISAF suštinski mijenja prirodu i prerasta u koncept „*Security Force Assistance*“ (SFA) kroz koji fokus misije postaje savjetodavna uloga (obuka, mentoriranje, opremanje). Navedeno podrazumijeva smanjenje borbenih snaga ISAF-a, povećanje udjela mentorskih i savjetničkih timova te veće oslanjanje na zaštitu objekata, institucija i snaga od afganistanske strane. SFA koncept ne znači potpuni završetak operacija za snage NATO-a već će dinamika prijelaza ovisiti o specifičnim okolnostima u svakoj pokrajini. Novim pristupom nastojat će se osigurati adekvatna potpora afganistanskim snagama sigurnosti kako bi one bile u stanju preuzeti svoje nadležnosti s konačnim ciljem da ANSF u potpunosti vode potrebna operativna djelovanja, dok su NATO snage prvenstveno u ulozi obučavanja i savjetovanja te po potrebi u potpori operacijama. Ovako postavljena konceptualizacija podrazumijeva reduciranje najvećeg dijela snaga ISAF-a, prije svega onih snaga koje nisu izravno uključene u mentorske i obučne zadaće.

Slijedom navedenoga, uvažavajući napredak u implemetaciji procesa Tranzicije te ostvarenih pomaka na području sigurnosti i buduća ukupna veličina i struktura snaga ISAF-a tijekom 2013. i 2014. godine će se značajno smanjivati pri čemu saveznici ostaju privrženi dogovorenom načelu "zajedno unutra, zajedno vani".

III. RAZLOZI I CILJEVI DONOŠENJA ODLUKE

Sudjelovanje u mirovnim operacijama najkonkretniji je doprinos jačanju stabilnosti i sigurnosti u svijetu. U tom kontekstu mirovna operacija ISAF je od iznimnog značaja jer kroz sudjelovanje u ovoj zahtjevnoj savezničkoj operaciji Republika Hrvatska se profilira i potvrđuje kao odgovorna članica NATO-a i međunarodne zajednice koja je spremna preuzeti svoj dio odgovornosti u izgradnji održive sigurnosti i stabilnosti u Afganistanu u prvom redu kroz potporu razvoju afganistanskih nacionalnih sigurnosnih struktura i institucija koje su osnovni preduvjet za uspješno funkcioniranje, održavanje i širenje utjecaja središnje vlasti na područje čitavog Afganistana. Pored navedenog, angažman Republike Hrvatske u okviru mirovne operacije ISAF predstavlja jedan od najsnažnijih doprinosa globalnoj borbi protiv međunarodnog terorizma i sprječavanja da Afganistan ponovno postane sigurno utočište za teroriste.

Sudjelovanje u okviru mirovne operacije ISAF komplementarno je s ambicijom Republike Hrvatske u izgradnji i održavanju vlastite međunarodne vjerodostojnosti i odgovornosti. Sudjelovanje pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji u Afganistanu bitno doprinosi daljnjoj izgradnji visokog političkog i vojnog kredibiliteta Republike Hrvatske unutar NATO saveza. Članstvom u NATO-u, Republika Hrvatska snažno doprinosi svojoj nacionalnoj sigurnosti, sigurnosti svojih saveznika te općem položaju u međunarodnoj zajednici. Članstvom u Savezu Republika Hrvatska prepoznaje svoj strateški interes, kao najčvršće jamstvo sigurnosti i najbolji okvir za angažman u očuvanju i promicanju regionalne, europske i međunarodne sigurnosti te transatlantskog savezništva i partnerstva, čije vrijednosti i interese u potpunosti dijeli.

Sudjelovanje u okviru mirovne operacije ISAF izravno i snažno podupire transformacijske procese unutar Oružanih snaga Republike Hrvatske. Republika Hrvatska provodi kontinuirane reforme obrambenog sustava kako bi svoje Oružane snage učinila interoperabilnim snagama država članica NATO-a. Suradnjom s ostalim članicama NATO-a u mirovnoj operaciji ISAF, Oružane snage Republike Hrvatske stječu važna iskustva iz područja planiranja i provedbe zajedničkih operacija multinacionalnih snaga. Dosadašnjim sudjelovanjem u mirovnoj operaciji ISAF u Afganistanu od 2003. godine Oružane snage Republike Hrvatske pokazale su visoku profesionalnost te značajno pridonijele ulasku Republike Hrvatske u NATO te razvoju i održavanju obrambenih sposobnosti Republike Hrvatske.

Odlukom Hrvatskog sabora od 12. prosinca 2002. (Narodne novine, broj 149/02) odobreno je sudjelovanje do 50 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji ISAF.

Odlukom Hrvatskog sabora od 1. srpnja 2005. (Narodne novine, broj 84/05) odobreno je sudjelovanje do 150 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji ISAF do kraja 2006. godine.

Odlukom Hrvatskog sabora od 8. prosinca 2006. (Narodne novine, broj 133/06) odobreno je sudjelovanje do 200 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji ISAF u 2007. godini te do 300 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji ISAF u 2008. godini.

Odlukom Hrvatskog sabora od 15. srpnja 2008. (Narodne novine, broj 85/08) odobreno je sudjelovanje do 300 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji ISAF u 2009. godini.

Odlukom Hrvatskog sabora od 11. prosinca 2009. (Narodne novine, broj 152/09.) odobreno je sudjelovanje do 300 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji ISAF u 2010. godini odnosno Odlukom Hrvatskog sabora od 30. travnja 2010. godine (Narodne novine, broj 56/10) odobreno je sudjelovanje do 320 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji ISAF u 2010. i 2011. godini.

Odlukom Hrvatskog sabora od 10. prosinca 2010. (Narodne novine, broj 141/10) odobreno je sudjelovanje do 350 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji ISAF u 2011. i 2012. godini.

Republika Hrvatska potpisnica je Otawske konvencije i Konvencije o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskog oružja i o njegovu uništenju, pa shodno tome Oružane snage Republike Hrvatske imaju ograničenja u korištenju protupješačkih mina i kemijskih sredstava.

Temeljem prethodno navedenih odluka, Oružane snage Republike Hrvatske duže od devet godina sudjeluju u mirovnoj operaciji ISAF u Afganistanu. Trenutno je u operaciji ISAF razmješten 19. hrvatski kontingent (HRVCON) sastavljen od 335 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske i četiri pripadnika Ministarstva unutarnjih poslova (policijski službenici) raspoređenih u dva regionalna zapovjedništva - Regionalno zapovjedništvo Capital (Kabul) i Regionalno zapovjedništvo Sjever (Mazar-e-Sharif i Pol-e-Khomri).

Nacionalni kontingent djeluje u skladu s Odlukom od 10. prosinca 2010. (Narodne novine, broj 141/10) po kojoj je tijekom 2011. i 2012. godine moguće u navedenu mirovnu operaciju uputiti do 350 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske. U Afganistanu se temeljem bilateralnog aranžmana nalazi i jedan hrvatski diplomat, na mjestu političkog savjetnika visokog civilnog predstavnika SR Njemačke u Regionalnom zapovjedništvu Sjever.

Sukladno prioritetima operacije, Republika Hrvatska svoje aktivnosti u okviru mirovne operacije ISAF težišno usmjerava na obuku i razvoj sposobnosti afganistanskih snaga sigurnosti. Ovime se značajno podupire uspješna implementacija procesa Tranzicije. U tom cilju Republika Hrvatska je dosad angažirala u okviru operacije među ostalim i mentorske timove za obuku afganistanske vojske, potom mentorske timove za obuku civilne policije i druge elemente za obuku ANSF-a te u ožujku 2011. godine preuzela i zapovjedništvo nad Školom Vojne policije u Kabulu.

Tijekom predstojećeg razdoblja slijedom dogovorenog razvoja NATO-ove uloge u Afganistanu, u prvom redu tijekom 2013. godine, Republika Hrvatska će nastaviti sa angažmanom u području obuke, mentoriranja i savjetovanja odnosno stavljanjem naglaske na osiguravanje kritičnih sposobnosti neophodnih za uspjeh savezničke strategije. Pritom će se dio dosadašnjih mentorskih timova prenamijeniti u savjetničke timove.

Istovremeno, Republika Hrvatska će sukladno ostvarenom napretku u implementaciji procesa Tranzicije, razvoju situacije na terenu te usporedno s jačanjem sposobnosti afganistanskih sigurnosnih snaga, smanjivati ukupni brojčani angažman prvenstveno u onim dijelovima koji nisu izravno uključeni u procese mentoriranja i obuke afganistanskih nacionalnih snaga sigurnosti. Pritom Hrvatska ostaje čvrsto predana savezničkim naporima u pružanju potpore afganistanskim vlastima te usvojenim načelima Tranzicije koji podrazumijevaju načelo solidarnosti: „zajedno unutra; zajedno vani“. U skladu s navedenim, sve promjene u brojnosti hrvatskog kontingenta u operaciji ISAF će se pravovremeno koordinirati s nadležnim zapovjednicima mirovne operacije ISAF-a, ključnim saveznicima te afganistanskim vlastima.

Usporedno sa smanjenjem brojčanog angažmana nastavit će se s prilagodbom i održavanjem optimalnog teritorijalnog razmještaja i unutarnje strukture hrvatskog kontingenta u mirovnoj operaciji ISAF. U okviru navedenog pristupa te na temelju provedene analize sposobnosti nastojat će se uvažavati i dodatni zahtjevi oblikovani u skladu s procjenama Vrhovnog zapovjedništva savezničkih snaga za Europu (SHAPE), a vezano uz doprinos za svaku konkretnu državu sudionicu mirovne operacije ISAF.

Republika Hrvatska u ovim planovima nije izuzetak. Planove smanjenja brojčane veličine oružanih snaga u operaciji ISAF izradile su već brojne druge države pa tako i naši saveznici. Približavanjem 2014. godine, koja je određena kao vremenska granica povlačenja odnosno rekonfiguriranja snaga NATO-a u Afganistanu i preuzimanja odgovornosti afganistanskih sigurnosnih i obrambenih snaga za sigurnost zemlje, članice Saveza sve više prilagođavaju strategije daljnjeg angažmana u Afganistanu koje će biti u skladu s ukupnom savezničkom strategijom, zaključcima NATO summita u Chicagu te potrebama održavanja Dugoročnog partnerstva s Afganistanom.

Temeljem provedene analize te u cilju nastavka doprinosa savezničkim naporima u Afganistanu predlaže se donošenje odluke kojom bi se trenutna odobrena veličina mogućnosti sudjelovanja pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u 2012. godini u mirovnoj operaciji ISAF tijekom 2013. godine smanjila sa sadašnje veličine do 350 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske za 50 odnosno 100 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Predloženo smanjenje broja pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji u Afganistanu (ISAF) osiguralo bi kontinuitet vidljivosti angažmana Republike Hrvatske u okviru mirovne operacije ISAF u skladu s tendencijama u razvoju savezničke strategije te bi izravno doprinijelo daljnjoj implementaciji našeg udjela u izgradnji i stabilnosti Afganistana.

IV. POTREBNA FINACIJSKA SREDSTVA

Financijska sredstva za provedbu ove Odluke bit će osigurana u državnom proračunu Republike Hrvatske na razdjelu Ministarstva obrane u skladu s predviđenim projekcijama financijskog plana Ministarstva obrane za 2013. godinu.

V. KONAČNI PRIJEDLOG ODLUKE O SUDJELOVANJU PRIPADNIKA ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U MIROVNOJ OPERACIJI U AFGANISTANU (ISAF)